

ผักตบชวา.....

สารพัดที่จะนำไปทำประโยชน์



ทิศทางเกษตร

ผักตบชวา เป็นพืชน้ำที่รู้จักกันเป็นอย่างดี เพราะมีดอกแสดจะชอบบางสีม่วงแสดสวย สมัยกระโถนผักตบชวาแสดจะเป็นที่รังเกียจจริงจนของผู้ที่สัญจรไปทางน้ำ เพราะเจ้าผักตบนี้แหละ กีดขวางทางจوارชื่อนัก แพร่พันธุ์ง่ายเสียด้วยดี กำจัดเท่าไรมันและอย่างไรก็ไม่หมดซะที เมื่อกำจัดไม่หมดก็ควรทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ฉะนั้น ผู้มีความอดิสงหาทางนำผักตบชวาทำประโยชน์ แลยังทำประโยชน์ได้หลาย ๆ อย่างซะด้วย ตอนที่เรียกได้ว่าเป็นพืชที่มีทั้งประโยชน์และโทษก็แล้วกัน อันประโยชน์ที่ว่ามัน ได้แก่ การนำผักตบชวาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องใช้ไม้สอย เช่น ไม้ตะเกียบ ไม้กวาด ไม้กวาด หรือ นำมาทำปุ๋ยหมัก ประสิทธิภาพสูง ฝรั่งวิจัยแห่งกรมพัฒนาที่ดิน รายงานว่า สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช ได้คิดค้นวิธีการทำปุ๋ยหมักจากผักตบชวา



ว่ามีความขึ้นพองเหมาะไม่ต้องรดน้ำ ถ้าไม่มีน้ำฉีดฝ้ามืด แสดงว่ากองผักตบชวาแห้งเกินไปต้องรดน้ำในระบะนี้ ถ้า

ขั้นตอน
ในการทำปุ๋ยหมักจากผักตบชวาเริ่ม มีวิธีที่ไม่ยุ่งยากมากนัก โดยเริ่มจากการนำผักตบชวาสดที่ลวกขึ้นมากองในบริเวณที่อุกชื้นแห้ง น้ำ แล้วกองเป็นชั้น ๆ รวม 4 ชั้น แต่ละชั้นควรมีน้ำให้แน่น เพื่อให้ดินผักตบชวาแตกและในแต่ละชั้นให้นำมูลสัตว์ หรือหมักดินที่มีความอุดมสมบูรณ์หรือดินเลนมาทับถมหน้าดินในแต่ละชั้นให้หนาประมาณ 5 เซนติเมตร เมื่อกองครบ 4 ชั้นแล้ว กองจะมีความสูงประมาณ 1.5 เมตร ภายในเวลาประมาณ 90 วัน ผักตบชวาจะเน่าเปื่อยเป็นปุ๋ยหมัก ซึ่งจะมีปริมาณผลองถึง 6 เท่าของปริมาณเดิมเมื่อเริ่มกอง เนื่องจากผักตบชวาสดมีปริมาณน้ำถึง 90 เปอร์เซ็นต์



วิธีการดูแลกองปุ๋ยหมัก หมั่นตรวจดูแสดกองผักตบชวา โดยการให้หัวธูปให้แห้งหรือจะเก็บไปโดยวิธีการตรวจง่าย ๆ คือเอามือสอดเข้าไปในกองลึก ๆ หยิบชิ้นส่วนมาบีบดู ถ้ามีน้ำคืดอยู่ที่ฝ้ามืด แสดง



บิบบูมีน้ำทะลักออกมาตามง่ามนิ้วมือ แสดงว่าแสดเกินไปไม่ต้องรดน้ำ จะต้องกลับกองผักตบชวาทุก 7-10 วัน เพื่อให้อากาศถ่ายเทผ่านเข้าไปในกองได้สะดวก และลดความร้อนภายในกองด้วย จึงจะทำให้ผักตบชวาสลายตัวเป็นปุ๋ยหมักได้เร็วขึ้นกว่าไม่มีการกลับกองปุ๋ย

ปุ๋ยหมักจากผักตบชวามีปริมาณธาตุอาหารพืชหลักเหมาะสมในการปรับปรุงบำรุงดิน โดยมีไนโตรเจน 1.3% ฟอสฟอรัส 0.7% โพแทสเซียม 2.5% เมื่อเปรียบเทียบกับปุ๋ยเคมี (ปุ๋ยหมักผักตบชวา 1 ตัน) ให้ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตจำนวน 80 กิโลกรัม ให้ปุ๋ยทรินเป็อซูเปอร์ฟอสเฟตจำนวน 15 กิโลกรัม และปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์จำนวน 48.6 กิโลกรัม ฉะนั้นควรระวังอย่าให้มีปัญหาหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม ก็ขอคำแนะนำมาได้โดยตรง



ที่ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ตู้ ป.ณ. 45 ปทฝ. สถานีชัย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000 โทร. 0-7537-8809

นอกจากนำผักคตขวาไปทำปุ๋ยหมักแล้ว วิโรจน์ วาณิชชชัยวัฒน์ แห่งกองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ยังได้แนะนำการทำอาหารสุกรจากผักคตขวาอีกด้วย ดังนี้...จากกรณีกระทรวงเกษตรฯ ระบุว่า

ใบผักคตขวาเมื่อนำมาตากแห้งมีโปรตีนประมาณ 14-20 เปอร์เซ็นต์ ไขมัน 1-2.5 เปอร์เซ็นต์ ธาตุหรือเยื่อใยประมาณ 17-19 เปอร์เซ็นต์ เส้นใยประมาณ 14-15 เปอร์เซ็นต์ และตรวจไม่พบสารเป็นพิษภัยต่อสัตว์ โดยคุณค่าทางสารอาหารนี้จะผันแปรไปขึ้นอยู่กับความอ่อนแก่ของใบผักคตขวาและขึ้นอยู่กับสัดส่วนของก้านและใบโดยทั่วไป ถ้าเป็นใบอ่อนจะมีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าใบแก่ และส่วนของใบจะมีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าก้านใบ ดังนั้นหากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่อยู่ใกล้แหล่งที่มีผักคตขวามากหรือจัดหาได้สะดวกก็น่าที่จะหันมาใช้ใบผักคตขวาในการประกอบอาหารเลี้ยงสุกรเพื่อเป็นการลดต้นทุนค่าอาหารสุกรในภาวะที่ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์หลักที่ใช้ เช่น ข้าวโพด ปลาช่อน กากถั่วเหลือง และปลาป่น มีราคาแพง

วิธีการทำใบผักคตขวาแห้ง เก็บผักคตขวาขึ้นจากน้ำมาตัดเอาเฉพาะส่วนของใบนำใบผักคตขวาที่ได้ไปผึ่งแดดให้แห้งสนิทแล้วเก็บรวมใส่กระสอบหรือภาชนะอื่นเก็บไว้ในที่แห้งเมื่อจะใช้ผสมอาหารเลี้ยงสุกร



ก็นำมาบดหรือปั่นให้ละเอียดเป็นชิ้นเล็ก ๆ เพื่อให้สามารถผสมกับวัตถุดิบอาหารสัตว์ชนิดอื่น ๆ ได้ทั่วถึง

การนำมาใช้เป็นอาหารสุกร เนื่องจากใบผักคตขวาแห้งมีเยื่อใยค่อนข้างสูงจึงไม่แนะนำให้ใช้เลี้ยงสุกรระยะเล็กแต่ในสุกรรุ่นและขุนสามารถใช้ใบผักคตขวาแห้งในสูตรอาหารได้ประมาณ 10% ของสูตรอาหาร ซึ่งสุกรจะยังคงมีอัตราการเจริญเติบโตเป็นปกติทำให้สามารถลดต้นทุนค่าอาหารในการเลี้ยงสุกรได้

สำหรับสูตรอาหารนั้นได้แก่

ตัวอย่างสูตรอาหารสำหรับเลี้ยงสุกรรุ่น (น้ำหนัก 20-60 กิโลกรัม)	
ชนิดวัตถุดิบ	ปริมาณ (กก.)
ข้าวโพด	58.52
กากถั่วเหลือง	19.53
ใบผักคตขวาแห้ง	10.00
ปลาป่น	6.00
โซวาร์หรือน้ำมันปาล์ม	3.00
โดแคลเซียมฟอสเฟต	2.20
เกลือป่น	0.50
พรีมิกซ์สุกรรุ่น	0.25
รวม	100

ตัวอย่างสูตรอาหารสำหรับเลี้ยงสุกรระยะขุน (น้ำหนัก 60-100 กก.)	
ชนิดวัตถุดิบ	ปริมาณ (กก.)
ข้าวโพด	47.15
รำละเอียด	20.00
กากถั่วเหลือง	11.60
ใบผักคตขวาแห้ง	10.00
ปลาป่น	6.00
โซวาร์หรือน้ำมันปาล์ม	3.00
โดแคลเซียมฟอสเฟต	1.50
เกลือ	0.50
พรีมิกซ์สุกรขุน	0.25
รวม	100

ลองไปทำดูแล้วจะรู้ว่า คุณก็ทำได้เช่นกัน.

"สุโขสโมสร"